

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 4 Απριλίου 2024, με την εξής σύνθεση:
Διομήδης Κυριλλόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ' Τμήματος, Μαρλένα
Τριπολιτσιώτη, Βασίλειος Ανδρουλάκης, Ελένη Γεωργούτσου, Οδυσσέας Σπαχής, Σύμβουλοι,
Τρισεύγενη Βαρουφάκη, Ευάγγελος Αργυρός, Πάρεδροι. Γραμματέας η Κωνσταντίνα Γκιώκα,
Γραμματέας του Γ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 31 Μαρτίου 2017 αίτηση:

της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία παρέστη με τους δικηγόρους α. Θεόδωρο Παπαγεωργίου (Α.Μ. 24288) και β. Γλυκερία Σιούτη (Α.Μ. 8698), που τους διόρισε με απόφαση της Ιεράς Συνόδου,

κατά του Υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος παρέστη με τη Βασιλική Παπαλόη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαινόντων: 1. Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων, που εδρεύει στα Κύθηρα, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Παναγιώτη Λαζαράτο (Α.Μ. 14350), που νομιμοποιήθηκε στην πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτηση και 2. Δήμου Κυθήρων, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Σπυρίδωνα Βλαχόπουλο (Α.Μ. 17001), που του διόρισε με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής και του Δημάρχου του.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα Εκκλησία της Ελλάδος επιδιώκει να ακυρωθούν οι παράγραφοι 2, 15 και 16 του άρθρου μόνου του υπ' αριθμ. 5/2017 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ τ. Α' 10/1.2.2017).

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Παρέδρου Τρισεύγενης Βαρουφάκη,

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τους πληρεξούσιους της αιτούσας Εκκλησίας της Ελλάδος, οι οποίοι ανέπτυξαν και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησαν να γίνει δεκτή η αίτηση και τους πληρεξούσιους των παρεμβαινόντων και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σ κέφι η κεκατάτον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως δεν απαιτείται καταβολή παραβόλου (άρθρο 1 παρ. 4 του ν. 590/1977, Α' 146, σε συνδυασμό με το άρθρο 28 παρ. 4 του ν. 2579/1998, Α' 31, ΣτΕ 2318/2020, 1755/2019 Ολ., 4492/2015 κ.ά.).
2. Επειδή, η υπόθεση εισάγεται ενώπιον της επταμελούς σύνθεσης του Τμήματος, κατόπιν της 1732/2023 παραπεμπτικής απόφασης αυτού, λόγω της σπουδαιότητας των ζητημάτων που ανέκυψαν.
3. Επειδή, με την αίτηση αυτή, όπως συμπληρώθηκε με το από 27.11.2017 δικόγραφο προσθέτων λόγων, ζητείται η ακύρωση των διατάξεων των παραγράφων 2, 15 και 16 του άρθρου μόνου του προεδρικού διατάγματος 5/2017 “Προσαρμογή διατάξεων του π.δ. 272/1985 «Οργάνωση και αρμοδιότητες του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία “Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων” (Α' 101)», όπως ισχύει, σε αυτές του ν. 3852/ 2010 “Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης” (Α' 87) και ρύθμιση των οργανωτικών και λειτουργικών σχέσεων του Δήμου Κυθήρων με την Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας” (Α' 10/1.2.2017), με τις οποίες τροποποιήθηκαν, αντιστοίχως, τα άρθρα 3, 17 και 18 του π.δ. 272/1985, όπως ίσχυε, μετά την τροποποίησή του με το π.δ. 138/2004.
4. Επειδή, η αιτούσα με έννομο συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση, προβάλλοντας ότι με το προσβαλλόμενο διάταγμα αφαιρείται από την Εκκλησία της Ελλάδος, κατά παράβαση του άρθρου 59 του ν. 590/1977, η κανονιστική της αρμοδιότητα για τη ρύθμιση της διοίκησης και διαχείρισης των υπαγομένων στη χωρική της δικαιοδοσία Ιερών Προσκυνημάτων Κυθήρων, Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, Αγίας Μόνης και Αγίου Ιωάννου του “εν κρημνώ”.
5. Επειδή, με προφανές έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνουν υπέρ του κύρους των προσβαλλόμενων διατάξεων το ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων» καθώς και ο Δήμος Κυθήρων.
6. Επειδή, η εγχώριος περιουσία αποτελεί τοπικό θεσμό των Επτανήσων που ανάγεται στην περίοδο πριν από την ένωση αυτών με την Ελλάδα [ν. Ν'1864 (ΦΕΚ 25)]. Ειδικότερα, δεδομένης της διάκρισης του Συντάγματος του 1817 του Ηνωμένου Κράτους των Ιονίων Νήσων μεταξύ «Γενικής Κυβερνήσεως», με έδρα την Κέρκυρα, και «Τοπικών Διοικήσεων» σε κάθε νήσο (Κεφ. 1ο, άρθρο 2, Κεφ. 4ο, Α. άρθρο 1), διακρίθηκε αφενός μεν η περιουσία του Κράτους, την οποία διαχειρίζόταν η κεντρική κυβέρνηση, και αφετέρου η επιχώριος περιουσία κάθε νήσου, υπό τη διαχείριση των τοπικών συμβουλίων, η οποία απετελείτο από κτήσεις που δεν ήταν ιδιωτικές και δεν ανήκαν στη Γενική Κυβέρνηση, καθώς και τα έσοδα από τις κτήσεις αυτές [βλ. άρθρα 5 και 6 της Πράξης ΚΣΤ'11.8.1834 της Ε' Γερουσίας και άρθρο 1 της Πράξης Ι'/14-26.5.1845 της Η' Γερουσίας (Επίσ. Εφημ. Ην. Κράτους Ιον. Νήσων 191/1834 και 24/1845, αντιστοίχως) και ΑΠ 1428/2023, 61/1898]. Με τα άρθρα 10 και 11 του ν. Ν'1866 «Περί εισαγωγής εν Επτανήσω της εν τω λοιπώ Βασιλείω ισχυούσης Νομοθεσίας» (ΦΕΚ 12), το καθεστώς αυτό των εγχώριων περιουσιών διατηρήθηκε προσωρινά, μέχρι τη διάλυση και διανομή των περιουσιών κατά δήμους με ειδικό νόμο, η δε διοίκηση της περιουσίας κάθε νήσου ανατέθηκε σε Επιτροπή, αποτελούμενη από τόσα μέλη

όσοι οι δήμοι κάθε νήσου. Μετά τη διάλυση των λοιπών περιουσιών (πλην της Ιθάκης, των Παξών και των Κυθήρων), τα της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας των Κυθήρων ρυθμίσθηκαν με τον ν. 2355/1920 (Α' 152), το ν.δ. 617/1941 (Α' 371) και τον ν. 514/1943 (Α' 281), τέλος δε, εξ υπαρχής, με το άρθρο 84 του ν. 1416/1984 (Α' 18). Ειδικότερα, στο άρθρο 84 του ν. 1416/1984 με τίτλο «Εγχώρια περιουσία Κυθήρων και Αντικυθήρων» ορίσθηκε ότι «1. Η “εγχώρια περιουσία των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων” αποτελεί διακοινοτική περιουσία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των Κυθήρων και Αντικυθήρων. Η περιουσία αυτή περιλαμβάνει: α) Όλες τις εκτάσεις των νησιών είτε είναι κοινόχρηστες δασικές ή χορτολιβαδικές είτε αγροτικά ή αστικά ή άλλης κατηγορίας ακίνητα, που δεν ανήκουν σε ιδιώτες ή βάσει νόμιμων τίτλων κτήσης κυριότητας στο δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου ή σε κατ’ ιδίαν κοινότητες. β) Την κινητή και ακίνητη περιουσία των ιερών προσκυνημάτων της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, της Αγίας Μόνης και του Αγίου Ιωάννου του “εν κρημνώ” και των ανηκόντων σ’ αυτά παρεκκλησίων και γ) Τις νησίδες που βρίσκονται γύρω από τα Κύθηρα. 2. Η διαχείριση της περιουσίας της προηγούμενης παραγράφου ανήκει αποκλειστικά στην “Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας”, που αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με έδρα την Κοινότητα Κυθήρων και υπόκειται στην εποπτεία του κράτους, που υπόκεινται και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης του νησιού. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, η διαχείριση της παραπάνω περιουσίας μπορεί να ανατεθεί σε αναπτυξιακό σύνδεσμο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των Κυθήρων και των Αντικυθήρων. 3. Η επιτροπή, όσον αφορά τη διαχείριση της “εγχώριας περιουσίας” έχει, χωρίς εξαίρεση, όλες τις αρμοδιότητες, δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχουν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διαχείριση της δημοτικής και κοινοτικής περιουσίας, καθώς και όλα τα δικαιώματα, δυνατότητες και απαλλαγές που παρέχει η νομοθεσία στους οργανισμούς αυτούς. Έχει επίσης όλα τα μέσα έννομης προστασίας της “εγχώριας περιουσίας” που έχει το δημόσιο και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης για την προστασία των δημόσιων, δημοτικών και κοινοτικών κτημάτων. 4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εφάπαξ με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζονται: α) Οι επιμέρους αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της επιτροπής, όσον αφορά τη διαχείριση και την έννομη προστασία της εγχώριας περιουσίας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο καθώς και ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό, τη λογοδοσία και την απόδοση των εσόδων στις κοινότητες του νησιού. β) Η οργάνωση και ο τρόπος διαχείρισης της περιουσίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχ. β' του άρθρου αυτού. γ) Η δυνατότητα και ο τρόπος διανομής ή παραχώρησης ακινήτων της εγχώριας περιουσίας σε κοινότητες των Κυθήρων και Αντικυθήρων. δ) Οι σχέσεις της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας και των κοινοτήτων των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων και η δυνατότητα ίδρυσης διακοινοτικών επιχειρήσεων. ε) Η σύνθεση, η συγκρότηση, η οργάνωση, η στελέχωση και η λειτουργία της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας καθώς και ό,τι αφορά την ανάδειξη, τη θητεία, την αναπλήρωση και γενικά τη νομική κατάσταση των μελών της. στ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού. ζ) Η παροχή υπεξουσιοδότησης είτε προς τον Υπουργό Εσωτερικών είτε προς τον αρμόδιο νομάρχη για την ειδικότερη ρύθμιση των θεμάτων που βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο της εξουσιοδότησης αυτής της παραγράφου. 5. Ο νόμος 2355/1920 (ΦΕΚ Α' 152) και το άρθρο 15 του νόμου 514/1943 (ΦΕΚ Α' 281) καταργούνται». Κατ’ επίκληση της ανωτέρω εξουσιοδότησης του άρθρου 84 παρ. 4 του ν. 1416/1984, εκδόθηκε το π.δ. 272/1985 με τίτλο «Οργάνωση και αρμοδιότητες του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, με την επωνυμία “Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας”» (Α' 101). Ειδικότερα,

στο άρθρο 1 του διατάγματος αυτού ορίσθηκε, ως σκοπός του εν λόγω νομικού προσώπου, η διαχείριση της εγχώριας περιουσίας των νησιών Κύθηρα και Αντικύθηρα, όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 84 παρ. 1 του ν. 1416/1984, ενώ στο άρθρο 3 ορίσθηκαν οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, ως ακολούθως: «1. [...] α) Αποφασίζει για ό,τι αφορά στη διοίκηση και διαχείριση της εγχώριας περιουσίας των νησιών Κύθηρα και Αντικύθηρα, που προσδιορίζεται από το άρθρο 84 παρ. 1 του Ν. 1416/84, σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος αυτού και του άρθρου 84 παρ. 2 κ.ε. του Ν. 1416/84, καθώς και τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διοίκηση και διαχείριση της κοινοτικής περιουσίας. Ειδικότερα η Επιτροπή: Αποφασίζει για τη μίσθωση, παραχώρηση χρήσης, πώληση, ανταλλαγή ή δωρεά κινητών και ακινήτων της περιουσίας αυτής, καθώς και για την αγορά ή εκμίσθωση κινητών και ακινήτων που ανήκουν σε τρίτους με ανάλογη εφαρμογή των αντιστοίχων διατάξεων της περί δήμων και κοινοτήτων νομοθεσίας. β) Αποφασίζει για την ολική διανομή της εγχώριας περιουσίας στις κοινότητες των Κυθήρων και Αντικυθήρων, καθώς και για τη μεταβίβαση ή την παραχώρηση χρήσης ακινήτου σ' αυτές σύμφωνα με το άρθρο 19 του διατάγματος αυτού. γ) Αποφασίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας για την ίδρυση επιχειρήσεων με σκοπό την αξιοποίηση της εγχώριας περιουσίας ή τη δημιουργία εσόδων, καθώς και για την ίδρυση, από κοινού με κοινότητες, διακοινοτικών επιχειρήσεων με τον ίδιο σκοπό ή με σκοπό την εκτέλεση και οικονομική εκμετάλλευση έργων ή την εξυπηρέτηση του κοινού ή την παροχή υπηρεσιών σ' αυτό ή την παραγωγή αγαθών. δ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα, που δεν ανατίθεται ρητά με το διάταγμα αυτό σε άλλο όργανο. 2. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο διάταγμα αυτό, η Επιτροπή έχει, για ό,τι αφορά στη διαχείριση και τη διοίκηση της εγχώριας περιουσίας, τις αρμοδιότητες κοινοτικού συμβουλίου». Περαιτέρω, στο ανωτέρω π.δ. ορίσθηκε, μεταξύ άλλων, ότι: Άρθρο 10 «1. Πόροι της Επιτροπής εγχώριας Περιουσίας είναι: α) Τα έσοδα της εγχώριας περιουσίας [...] δ) Έσοδα από δωρεές ή διατάξεις τελευταίας βούλησης. ε) Έσοδα από την εκποίηση κινητών ή ακινήτων της εγχώριας περιουσίας. 2. Οι πόροι και τα περιουσιακά στοιχεία, κινητά ή ακίνητα, που περιέρχονται στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας αποτελούν διακοινοτική περιουσία κατά την έννοια του άρθρου 84 παρ.1 του Ν. 1416/1984 και υπόκεινται στη διοίκηση και διαχείριση σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος αυτού». Άρθρο 12 «1. [...] 3. Ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού και του απολογισμού της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας αποτελεί ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός διαχείρισης της περιουσίας των ιερών προσκυνημάτων, που κατά το άρθρο 84 παρ.1 περιπτ. β' υπάγονται σ' αυτόν. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός αυτός είναι χωριστός για κάθε προσκύνημα». Άρθρο 13 «1. Η Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας τηρεί υποχρεωτικά τα εξής βιβλία: α) [...] γ) Βιβλίο Περιουσίας Ιερών Προσκυνημάτων [...] 3. Στο βιβλίο Περιουσίας Ιερών Προσκυνημάτων καταγράφονται η κινητή και ακίνητη περιουσία των ιερών προσκυνημάτων που ορίζονται στο άρθρο 84 παρ. 1 του Ν. 1416/1984. Η καταγραφή γίνεται κατά ιερό προσκύνημα με διαχωρισμό των κινητών από τα ακίνητα [...].» Άρθρο 16 «1. Η διοίκηση και διαχείριση της εγχώριας περιουσίας ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 84 παρ. 2 εδ. 1 και παρ. 3 του Ν.1416/1984. Κάθε δικαιοπραξία που αφορά τη διαχείριση της εγχώριας περιουσίας και γενικά κάθε πράξη διοίκησης και διαχείρισής της υπόκειται, εκτός από τους όρους του διατάγματος αυτού, και στους όρους και τη διαδικασία των δικαιοπραξιών και πράξεων διαχείρισης που ορίζει ο νόμος για τη διοίκηση και διαχείριση της κοινοτικής περιουσίας. 2. Το νομικό πρόσωπο “Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων” λογίζεται ότι ενεργεί για δικό του λογαριασμό και όχι ως αντιπρόσωπος και για λογαριασμό των κοινοτήτων, οι οποίες δεν έχουν καμιά ευθύνη απέναντι τρίτων για τις πράξεις των οργάνων του». Άρθρο 17 «1. Η ολική διανομή της εγχώριας περιουσίας στις

κοινότητες των νησιών Κύθηρα και Αντικύθηρα επιτρέπεται μετά από απόφαση της Επιτροπής, η οποία εγκρίνεται από το σύνολο των κοινοτήτων των νησιών και από τον Νομάρχη και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι κοινότητες που αναλαμβάνουν τη διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας των ιερών προσκυνημάτων του άρθρου 84 παρ. 1 β του Ν. 1416/1984. 2. Από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης διανομής της προηγούμενης παραγράφου η “Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας των νησιών Κύθηρα και Αντικύθηρα” τελεί υπό εκκαθάριση. Ό,τι αφορά στη διαδικασία εκκαθάρισης, στη διανομή του ενεργητικού στις κοινότητες και στην κάλυψη του τυχόν παθητικού από αυτές ρυθμίζεται με απόφαση του Νομάρχη. 3. Η Επιτροπή, με απόφασή της, που εγκρίνεται τουλάχιστον από τα 2/3 του συνόλου των κοινοτικών συμβούλων όλων των κοινοτήτων των Κυθήρων και Αντικυθήρων και από τον Νομάρχη, μπορεί χωρίς αντάλλαγμα, να μεταβιβάσει κατά κυριότητα ακίνητο της εγχώριας περιουσίας είτε να παραχωρήσει τη χρήση του σε κοινότητα, για την κάλυψη συγκεκριμένης ανάγκης της. Κάθε άλλη εμπράγματη ή ενοχική δικαιοπραξία της Επιτροπής με τις κοινότητες αποτελεί πράξη διαχείρισης, για την οποία ισχύουν τα άρθρα 3 παρ. 2 και 16 του διατάγματος αυτού». Άρθρο 18 «1. Η διοίκηση και διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ιερών προσκυνημάτων, που αναφέρονται στο άρθρο 84 παρ. 1β του Ν. 1416/84, ανήκει στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας. Η συνηθισμένη μέριμνα και επιμέλεια των ιερών προσκυνημάτων και η τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας τους ανατίθεται σύμφωνα με την παρ. 5 αυτού του άρθρου σε δύο εκκλησιαστικά συμβούλια, ένα για τα ιερά προσκυνήματα της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας και του Αγίου Ιωάννου του εν Κρημνώ και ένα για το ιερό προσκύνημα της Αγίας Μόνης. Τα εκκλησιαστικά συμβούλια ενεργούν ως εντολοδόχοι της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας. 2. Τα εκκλησιαστικά συμβούλια της προηγούμενης παραγράφου είναι πενταμελή και αποτελούνται το κάθε ένα από τον ιερέα που υπηρετεί στην Παναγία Μυρτιδιώτισσα ή στην Αγία Μόνη, ως πρόεδρο αντίστοιχα, και από τέσσερα μέλη που διορίζονται από την Επιτροπή, μέσα σε ένα μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων της, μεταξύ των δημοτών των Κυθήρων και Αντικυθήρων. Ο διορισμός των μελών των εκκλησιαστικών συμβουλίων γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την ανάληψη καθηκόντων της Επιτροπής και η διάρκεια της θητείας τους είναι ίση με εκείνη της Επιτροπής [...] Η Επιτροπή μπορεί να αντικαταστήσει αιρετά μέλη των εκκλησιαστικών συμβουλίων οποτεδήποτε πριν από τη λήξη και για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας τους. 3. [...] 5. Η διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας ιερών προσκυνημάτων υπόκειται στους όρους και περιορισμούς που τάσσει ο νόμος και το διάταγμα αυτό για τη διαχείριση της λοιπής διακοινοτικής περιουσίας. Η επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, καθορίζει με απόφασή της, τα όρια των αρμοδιοτήτων των εκκλησιαστικών συμβουλίων. Δεν μεταβιβάζεται στα εκκλησιαστικά συμβούλια το δικαίωμα σύναψης συμβάσεων, αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας, κληροδοσίας, καταπιστεύματος, δωρεάς ακινήτων και γενικά επιχείρησης κάθε είδους δικαιοπραξίας, που συνεπάγεται υποχρεώσεις των ιερών προσκυνημάτων ή του νομικού προσώπου της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας. 6. Τα έσοδα των ιερών προσκυνημάτων διατίθενται κατά προτεραιότητα για τις ανάγκες τους. Το τυχόν περίσσευμα διατίθεται ως έσοδο της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας. Στο ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού και του απολογισμού των ιερών προηγουμένων εδαφίων. 7. Τα εκκλησιαστικά συμβούλια λογοδοτούν στην Επιτροπή υποχρεωτικά μια φορά το χρόνο, τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από τη λογοδοσία της Επιτροπής στη συνέλευση των κοινοτήτων, κατά το άρθρο 14 του διατάγματος αυτού. Η Επιτροπή μπορεί οποτεδήποτε να ασκήσει έλεγχο της διαχείρισης των

εκκλησιαστικών συμβουλίων και να ζητήσει λογοδοσία». Ακολούθως, στο άρθρο 16 παρ. 7 του ν. 2946/2001 (Α' 224) ορίσθηκε ότι «α. Κατά την αληθή έννοια της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 84 του Ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18Α'), υπό τον όρο “κοινόχρηστες εκτάσεις”, που υπάγονται στην “εγχώρια περιουσία των Νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων”, νοούνται τα κοινόχρηστα πράγματα, όπως ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 967 του Αστικού Κώδικα. β. Με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί εφάπαξ μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, προσαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 272/1985 (ΦΕΚ 101 Α') στις διατάξεις του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') [με τον οποίο συνεστήθη ο Δήμος Κυθήρων στη θέση των δεκατριών κοινοτήτων της νήσου που καταργήθηκαν, ενώ, συγχρόνως, διατηρήθηκε η Κοινότητα Αντικυθήρων, ανέκυψε δε η ανάγκη προσαρμογής των σχέσεων του ιδρυθέντος Δήμου Κυθήρων και της Κοινότητας Αντικυθήρων προς την Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας] και ρυθμίζονται οι οργανωτικές και λειτουργικές σχέσεις του Δήμου Κυθήρων και της Κοινότητας Αντικυθήρων με την Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας [...]. γ. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 18 του Π.Δ. 272/1985 αντικαθίσταται ως εξής: “2. Τα εκκλησιαστικά συμβούλια της προηγούμενης παραγράφου είναι πενταμελή και αποτελούνται το καθένα από τον εκάστοτε Μητροπολίτη Κυθήρων και Αντικυθήρων, ως Πρόεδρο, και από τέσσερα μέλη, που διορίζονται από την Επιτροπή, μέσα σε ένα μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων της, μεταξύ των δημοτών των Κυθήρων και των Αντικυθήρων”». Κατ' επίκληση της ανωτέρω εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 16 παρ. 7 περ. β' του ν. 2946/2001, εκδόθηκε το π.δ. 138/2004 (Α' 99), με το οποίο επήλθαν επιμέρους τροποποιήσεις οργανωτικών διατάξεων του π.δ. 272/1985 προς τον σκοπό προσαρμογής τους στη νέα δομή της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης που διαμορφώθηκε στα νησιά Κύθηρα και Αντικύθηρα, βάσει του ν. 2539/1997 (βλ. ΠΕ 126/2004, πρβλ. ΠΕ 276/2003 Ολ.). Ακολούθως, με τον ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), επήλθαν μεταβολές στη συγκρότηση της τοπικής αυτοδιοίκησης (πρώτου και δεύτερου βαθμού). Σε σχέση με τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης, συνεστήθησαν ανά νομό νέοι Δήμοι με συνακόλουθη κατάργηση των παλαιών δήμων και κοινοτήτων. Ειδικότερα, συνεστήθη, μεταξύ άλλων, Δήμος Κυθήρων, με έδρα τα Κύθηρα, αποτελούμενος από τον Δήμο Κυθήρων και την Κοινότητα Αντικυθήρων, που καταργήθηκαν (άρθρο 1 παρ. 2 περ. 5.2.Α.4). Στο άρθρο 283 παρ. 15 του νόμου αυτού (όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 44 του ν. 3979/2011-Α' 138 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παρ. 3 του ν. 4257/2014 - Α' 93) ορίσθηκε ότι «Το Ν.Π.Δ.Δ. “Εγχώριος Περιουσία Κυθήρων και Αντικυθήρων” (Ε.Π.Κ.Α.) εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές του, σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που καθορίζει τη λειτουργία του. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μέχρι 31.12.2014, με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, προσαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 272/1985 (Α' 101), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν με το π.δ. 138/2004 (Α' 99), στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 περίπτωση 5.2 Α/4 [περί συστάσεως, κατά τα ανωτέρω, Δήμου Κυθήρων, αποτελούμενου από τους καταργούμενους Δήμο Κυθήρων και Κοινότητα Αντικυθήρων] και τις λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου, που σχετίζονται με τη διοίκηση και λειτουργία, καθώς και την οικονομική διοίκηση και διαχείριση της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων και ρυθμίζονται οργανωτικές και λειτουργικές σχέσεις του Δήμου Κυθήρων με την Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας [...]. Οι διατάξεις που αφορούν την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των δήμων εφαρμόζονται και για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση της “Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας”». Κατ' επίκληση της ανωτέρω εξουσιοδοτικής διάταξης

του ως άνω άρθρου 283 παρ. 15 του ν. 3852/2010, εκδόθηκε το π.δ. 5/2017 (Α' 10), με το οποίο τροποποιήθηκε εκ νέου το π.δ. 272/1985. Ειδικότερα, με τις προσβαλλόμενες διατάξεις των παραγράφων 2 και 15 του άρθρου μόνου του π.δ. 5/2017 αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, τα άρθρα 3 και 17 του π.δ. 272/1985 ως εξής: Άρθρο 3 «Αρμοδιότητες της Επιτροπής 1. Η Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: Αποφασίζει για ό,τι αφορά στη διοίκηση και διαχείριση της εγχώριας περιουσίας των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων, που προσδιορίζεται από το άρθρο 84 παρ. 1 του ν. 1416/1984, σύμφωνα με τις διατάξεις του διατάγματος αυτού και του άρθρου 84 παρ. 2 κ.ε. του ν. 1416/1984, καθώς και τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διοίκηση και διαχείριση της δημοτικής περιουσίας. Ειδικότερα η Επιτροπή: α) Αποφασίζει για τη μίσθωση, παραχώρηση χρήσης, πώληση, ανταλλαγή ή δωρεά κινητών και ακινήτων της περιουσίας αυτής, καθώς και για την αγορά ή εκμίσθωση κινητών και ακινήτων που ανήκουν σε τρίτους με ανάλογη εφαρμογή των αντιστοίχων διατάξεων της περί δήμων νομοθεσίας. β) Αποφασίζει για την περιέλευση του συνόλου της εγχώριας περιουσίας στο Δήμο Κυθήρων, καθώς και για τη μεταβίβαση ή την παραχώρηση χρήσης ακινήτου σε αυτόν σύμφωνα με το άρθρο 17 του διατάγματος αυτού. γ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα, που δεν ανατίθεται ρητά με το διάταγμα αυτό σε άλλο όργανο. 2. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο διάταγμα αυτό, η Επιτροπή έχει, για ό,τι αφορά στη διαχείριση και τη διοίκηση της εγχώριας περιουσίας, τις αρμοδιότητες δημοτικού συμβουλίου». Άρθρο 17 «Μεταβίβαση της εγχώριας περιουσίας 1. Η μεταβίβαση του συνόλου της εγχώριας περιουσίας στο Δήμο Κυθήρων επιτρέπεται μετά από απόφαση της Επιτροπής, η οποία εγκρίνεται από το Δήμο Κυθήρων και από το Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην απόφαση ορίζεται ότι ο Δήμος Κυθήρων αναλαμβάνει τη διοίκηση και διαχείριση και της περιουσίας των Ιερών Προσκυνημάτων του άρθρου 84 παρ. 1 β του ν. 1416/1984. 2. Από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης μεταβίβασης της προηγούμενης παραγράφου η “Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας” των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων τελεί υπό εκκαθάριση. Ό,τι αφορά στη διαδικασία εκκαθάρισης, στη μεταβίβαση του ενεργητικού στο Δήμο Κυθήρων και στην κάλυψη του τυχόν παθητικού από αυτόν ρυθμίζεται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. 3. Η Επιτροπή, με απόφασή της, που εγκρίνεται τουλάχιστον από τα 2/3 του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου Κυθήρων και από το Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μπορεί χωρίς αντάλλαγμα, να μεταβιβάσει κατά κυριότητα ακίνητο της εγχώριας περιουσίας είτε να παραχωρήσει τη χρήση του στο Δήμο Κυθήρων για την κάλυψη συγκεκριμένης ανάγκης του. Κάθε άλλη εμπράγματη ή ενοχική δικαιοπραξία της Επιτροπής με το Δήμο Κυθήρων αποτελεί πράξη διαχείρισης, για την οποία ισχύουν τα άρθρα 3 παρ. 2 και 16 του διατάγματος αυτού». Περαιτέρω, με τις προσβαλλόμενες διατάξεις της παραγράφου 16 του ίδιου άρθρου μόνου του π.δ. 5/2017, τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 18 του π.δ. 272/1985, ως ακολούθως: «Οι διατάξεις του Άρθρου 18 “Ιερά Προσκυνήματα” τροποποιούνται ως εξής: α) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 η φράση “μεταξύ των δημοτών των Κυθήρων και των Αντικυθήρων” αντικαθίσταται με τη φράση “μεταξύ των δημοτών του Δήμου Κυθήρων”. β) Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής: «Μέχρι την ανάληψη των καθηκόντων των νέων εκκλησιαστικών συμβουλίων, τα παλαιά εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους». γ) Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 η λέξη “κοινής” αντικαθίσταται με τη λέξη: “δημοτικής”. δ) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 αντικαθίσταται ως εξής: “Τα εκκλησιαστικά συμβούλια λογοδοτούν στην Επιτροπή υποχρεωτικά μια φορά το χρόνο, τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από τη λογοδοσία της Επιτροπής στη συνέλευση του Δήμου Κυθήρων, κατά το άρθρο 15 του διατάγματος αυτού».

7. Επειδή, στον ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Άρθρο 1 «1. [...] 4. [όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 παρ. 1 υποπαρ. 4 του ν. 4235/2014, Α' 32] Κατά τας νομικάς αυτών σχέσεις η Εκκλησία της Ελλάδος, αι Μητροπόλεις, αι Ενορίαι μετά των Ενοριακών αυτών Ναών, αι Μοναί [...] είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Το Εκκλησιαστικόν Ορφανοτροφείον Βουλιαγμένης, ως και τα λοιπά Εκκλησιαστικά Καθιδρύματα της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και των Μητροπόλεων, τα λειτουργούντα μέχρι της ισχύος του παρόντος και κεκτημένα νομικήν προσωπικότητα, είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, όπως και τα Ιερά Προσκυνήματα, τα εκκλησιαστικά Ιδρύματα [...] λειτουργούν δε επί τη βάσει των υφισταμένων μέχρι σήμερον οργανισμών αυτών, οίτινες δύνανται να συμπληρώνται και να τροποποιώνται εφ' εξής διά κανονιστικών αποφάσεων, εκδιδομένων υπό της Ι.Σ.Ι. [Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας] ή της Δ.Ι.Σ. [Διαρκούς Ιεράς Συνόδου] κατόπιν προτάσεως του οικείου Αρχιερέως, δι' ων θα ρυθμίζωνται τα της διοικήσεως, διαχειρίσεως, ελέγχου και εν γένει λειτουργίας αυτών, ως και τα της υπηρεσιακής εν γένει καταστάσεως του προσωπικού αυτών [...].» Άρθρο 4 «Η Ι. Σ. Ι. της Εκκλησίας της Ελλάδος αποφαίνεται επί παντός ζητήματος αφορώντος εις την Εκκλησίαν. Ειδικότερον αύτη: α) [...] ε) Εκδίδει κανονιστικάς αποφάσεις περί της οργανώσεως και εσωτερικής διοικήσεως της Εκκλησίας, κατά τα ειδικότερον εν τω παρόντι διαλαμβανόμενα, δημοσιευομένας διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως [...].» Άρθρο 29 «1. [...] 2. [όπως συμπληρώθηκε με την περ. α' της υποπαρ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014] [...] Η Δ.Ι.Σ. δύναται κατόπιν σχετικής προτάσεως του επιχώριου Μητροπολίτη, να συστήνει με αποφάσεις της εκκλησιαστικά Ιδρύματα για την προαγωγή μη κερδοσκοπικών φιλανθρωπικών, μορφωτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών σκοπών, τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και αποκτούν νομική προσωπικότητα από της δημοσιεύσεως της απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση αυτή εγκρίνεται ο Κανονισμός του εκκλησιαστικού ιδρύματος, ο οποίος περιέχει τους εν γένει κανόνες λειτουργίας και διαχείρισής του, με τους οποίους καθορίζεται οπωσδήποτε η επωνυμία, η έδρα, ο σκοπός του και το εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που το εκκλησιαστικό ίδρυμα επικουρεί, η διοίκησή του, οι πόροι και οι κανόνες διαχείρισης της περιουσίας του, καθώς και οι όροι διάλυσής του. Σε περίπτωση διάλυσης του εκκλησιαστικού ιδρύματος, η περιουσία του περιέρχεται αυτοδικαίως στο εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, τους σκοπούς του οποίου επικουρεί [...] Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως στα εκκλησιαστικά Μουσεία της παραγράφου 5 του άρθρου 45 και στα Ιερά Προσκυνήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 59». Άρθρο 45 «1. Οι ιεροί ναοί, τα εν λατρευτική χρήσει ιερά σκεύη, άμφια, λειτουργικά βιβλία και εικόνες αποτελούν πράγματα ιερά, καθιερωμένα ή ηγιασμένα, και ισχύουν επ' αυτών αι διατάξεις των άρθρων 966 και 971 του Αστικού Κώδικος. 2. [...] 5. Δι' αποφάσεων της Δ. Ι. Σ., εγκρινομένων υπό της Ι. Σ. Ι. και δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, δύναται να συνιστώνται εις τας Ιεράς Μητροπόλεις, τη προτάσει του οικείου Μητροπολίτου, εκκλησιαστικά μουσεία προς καταγραφήν, φύλαξιν και συντήρησιν κειμηλίων, ιερών εικόνων και λοιπών έργων εκκλησιαστικής τέχνης». Άρθρο 59 «1. Η διοίκησις και διαχείρισης των εν τη περιοχή της Εκκλησίας της Ελλάδος κειμένων Ιερών Προσκυνημάτων καθορίζεται, άτε τούτων έκπαλαι τεθειμένων, ανεξαρτήτως της μέχρι τούδε νομικής αυτών μορφής και καταστάσεως, εις την δημοσίαν λατρείαν, δι' αποφάσεων της Δ. Ι. Σ., εγκρινομένων υπό της Ι.Σ.Ι. και δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. 2. Πρόεδροι των Εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων, ως και των κατά την παράγραφον 1 του παρόντος Ιερών Προσκυνημάτων, είναι αυτοδικαίως οι οικείοι Μητροπολίται» Τέλος, με τη μεταβατική

διάταξη της περ. β' της υποπαρ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 ορίσθηκε ότι η ισχύς της περ. α' της ίδιας ως άνω υποπαρ. 5 «για τα προϋφιστάμενα του παρόντος εκκλησιαστικά Ιδρύματα ανατρέχει στο χρόνο δημοσίευσης κάθε Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από τον οποίο χρόνο θεωρείται ότι αυτά έχουν αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Κανονισμοί εκκλησιαστικών Ιδρυμάτων, που δεν πληρούν τους παραπάνω όρους οφείλουν να προσαρμοσθούν με αποφάσεις της Δ.Ι.Σ. κατά τα ανωτέρω εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους, διαφορετικά συνεχίζουν να λειτουργούν ως αποκεντρωμένη υπηρεσία του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που επικουρούν. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στα εκκλησιαστικά μουσεία της παραγράφου 5 του άρθρου 45 και τα Ιερά Προσκυνήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 59».

8. Επειδή, ο ν. 1416/1984, τροποποιώντας, κατ' ουσίαν, το άρθρο 59 του Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας της Ελλάδος (ν. 590/1977), σύμφωνα με το οποίο η διοίκηση και διαχείριση των ιερών προσκυνημάτων καθορίζεται δι' αποφάσεων της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, πρόεδροι, δε, αυτών είναι αυτοδικαίως οι οικείοι Μητροπολίτες, όρισε, στο άρθρο 84, ότι, ειδικώς, η διαχείριση της εγχώριας περιουσίας των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων, στην οποία περιλαμβάνεται η περιουσία των ιερών προσκυνημάτων της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, της Αγίας Μόνης και του Αγίου Ιωάννου του «εν κρημνώ» καθώς και των ανηκόντων σε αυτά παρεκκλησίων, ανήκει στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας, η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, υποκείμενο στην εποπτεία του Κράτους, όπως και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο ίδιο ως άνω άρθρο 84 ορίσθηκε ότι τα ζητήματα της συγκρότησης, σύνθεσης, οργάνωσης, στελέχωσης και λειτουργίας της εν λόγω Επιτροπής, καθώς και τα ζητήματα που αφορούν την ανάδειξη, τη θητεία, την αναπλήρωση και, γενικώς, τη νομική κατάσταση των μελών της, τα οποία είναι ζητήματα αποκλειστικώς διοικητικής φύσεως (βλ. ΣτΕ 1956/ 1986), καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται εφάπαξ. Με το π.δ. 272/1985, που εκδόθηκε κατ' επίκληση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 4 του ανωτέρω άρθρου 84 του ν. 1416/1984 (με τον οποίο ανατέθηκε στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας η διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας των προαναφερθέντων ιερών προσκυνημάτων), ορίσθηκαν ως όργανα της ανωτέρω Επιτροπής, η Επιτροπή και ο Πρόεδρος (άρθρο 2), οι αρμοδιότητες της Επιτροπής (άρθρο 3) και ο τρόπος εκλογής Προέδρου και μελών της Επιτροπής (άρθρο 6). Με το ίδιο ως άνω π.δ. ορίσθηκε ότι η διανομή της εγχώριας περιουσίας στις κοινότητες των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων επιτρέπεται μετά από απόφαση της Επιτροπής, η οποία εγκρίνεται από το σύνολο των κοινοτήτων των εν λόγω νήσων και από τον Νομάρχη (άρθρο 17) και ότι η διοίκηση και διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ανωτέρω ιερών προσκυνημάτων ανήκει στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας, υπόκειται δε στους όρους και περιορισμούς που τάσσει ο νόμος και το ως άνω π.δ. για τη διαχείριση της λοιπής διακοινοτικής περιουσίας (άρθρο 18).

9. Επειδή, μετά την έκδοση του προσβαλλόμενου π.δ. εκδόθηκαν από την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος ο Κανονισμός 303/2018 «Λειτουργία, διοίκηση και διαχείριση του Εκκλησιαστικού Προσκυνήματος “Πανελλήνιον Ιερόν Προσκύνημα Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης”, της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων» (Α' 54) και ο Κανονισμός 304/2018 «Περί λειτουργίας, διοικήσεως και διαχειρίσεως του εν τη Ιερά Μητροπόλει Κυθήρων Ιερού Προσκυνήματος “Η Αγία Μόνη”, της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων» (Α' 53). Οι εν λόγω Κανονισμοί εκδόθηκαν κατ' επίκληση των διατάξεων των άρθρων 4 περ. ε', 29 παρ. 2 και 45

παρ. 5 του ν. 590/ 1977 καθώς και του άρθρου 68 παρ. 5α του ν. 4235/2014. Ειδικότερα, στον Κανονισμό 303/2018 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: Άρθρο 1 «1. Οι μη ενοριακοί Ναοί, παλαιός και νέος (υπόγειος και ισόγειος) της παλαιάς Ιεράς Μονής Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης [...], οι οποίοι ευρίσκονται εις την νήσον των Κυθήρων και συγκεκριμένως εις την τοπωνυμίαν “Μυρτίδια”, εντός των ορίων της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων, αναγνωρίζονται κατά το άρθρο 59 του ν. 590/1977 (Α' 146) ως Ιερόν Προσκύνημα, ήτοι Ιεροί Ναοί υπερτοπικής και δη και Πανελλήνιου σημασίας, τεθέντες έκπαλαι εις την δημοσίαν λατρείαν, και αποτελούν Εκκλησιαστικόν Προσκύνημα, θρησκευτικόν και κοινωφελές νομικόν πρόσωπον υπό την επωνυμίαν “Πανελλήνιον Ιερόν Προσκύνημα Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Κυθήρων” και καθίσταται δια του παρόντος Κανονισμού Ιερόν Προσκύνημα κατά τα άρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 και 59 παρ. 1 του νόμου 590/1977 [...], όπως αυτά έχουν τροποποιηθή (αρθρ. 68 παρ. 1 ν. 4235/2014), λειτουργούν πλέον ως εκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον του άρθρου 1 παρ. 4 και 59 παρ. 1 του ν. 590/1977 και η έδρα του νομικού προσώπου ορίζεται εις τα Κύθηρα. 2. Αποκτά ιδίαν νομικήν προσωπικότητα ως εκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον μη κερδοσκοπικού χαρακτήρος του ν. 590/1977 [...]. Άρθρο 2 « Το ως άνω νομικόν πρόσωπον υπάγεται εις την εποπτείαν της Εκκλησίας της Ελλάδος και την πνευματικήν επιστασίαν του Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων [...]. Άρθρο 5 « Πόροι του Ιερού Προσκυνήματος είναι: 1. Τα έσοδα εκ της προσκυνήσεως της Ιεράς και Σεπτής Εικόνος της Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης. 2. Αι εισπράξεις εκ κηροπαλήσεων [...] 3. Αι υπέρ του Ιερού Προσκυνήματος δωρεαί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι, χορηγίαι πιστών [...] 4. Άπαντα τα έσοδα εκ της κινητής και ακινήτου περιουσίας του Ιερού Προσκυνήματος [...]. Άρθρο 6 « 1. Το ως άνω Εκκλησιαστικόν Προσκύνημα διοικείται υπό επταμελούς (7) Διοικούσης Επιτροπής, τα μέλη της οποίας διορίζονται επί θητεία τριών (3) ετών, κατόπιν προτάσεως του Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων, δι' αποφάσεως της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, δημοσιευομένης δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. 2. Τα επτά (7) μέλη της Δ.Ε. του Ιερού Προσκυνήματος ορίζονται ως εξής: α) Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων ως Πρόεδρος. β) Ο Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων [...] γ) Ο Δήμαρχος Κυθήρων και Αντικυθήρων [...] δ) Ο Πρόεδρος της Διοικήσεως της Επιτροπής Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων (Ε.Ε.Π.Κ.Α.) [...] ε) Ο Ιερεύς του Ιερού Προσκυνήματος Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης [...] στ) Εν (1) τακτικόν μέλος, αντικαθιστάμενον εν απουσίᾳ αυτού υπό αναπληρωματικού μέλους, εκλεγόμενα δια μυστικής ψηφοφορίας εκ καταλόγου υποψηφίων αποτελουμένου εκ των υποβαλλόντων υποψηφιότητα Προέδρων και των μελών των συμβουλίων των Δημοτικών διαμερισμάτων της νήσου των Κυθήρων, υπό εκλεκτορικού σώματος συγκείμενον εκ των Προέδρων και των μελών των συμβουλίων των Δημοτικών διαμερισμάτων της νήσου των Κυθήρων [...] ζ) Εν (1) μέλος, αντικαθιστάμενον εν απουσίᾳ αυτού υπό αναπληρωματικού μέλους, εκλεγόμενα δια μυστικής ψηφοφορίας εκ του συνόλου των μελών των Εκκλησιαστικών Συμβουλίων των Ενοριακών Ιερών Ναών της νήσου των Κυθήρων, συμπεριλαμβανομένων και των μελών του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ιερού Προσκυνήματος της Παναγίας της Μυρτιδιωτίσσης [...]. Άρθρο 9 « 1. Η Δ.Ε. διοικεί το ως άνω εκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον και διαχειρίζεται την περιουσίαν αυτού προς εκπλήρωσιν των σκοπών, οι οποίοι καθορίζονται δια του άρθρου 3 του παρόντος. Ειδικότερον η Δ.Ε. εις το πλαίσιον των αρμοδιοτήτων της προβαίνει εις τας ακολούθους ενεργείας και εις την λήψιν των ενδεικνυομένων μέτρων και αποφάσεων: α) Η Δ.Ε. εισηγείται εις τον Σεβ. Μητροπολίτην προς διορισμόν και ο Σεβ. Πρόεδρος διορίζει τα τέσσαρα (4) μέλη του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου δια τας ανάγκας και την κανονικήν λειτουργίαν του Ιερού Προσκυνήματος. Το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον δεν έχει διαχειριστικήν αρμοδιότητα, τα δε

πάσης φύσεως έσοδα του Ι. Ναού παραδίδονται εις τον ταμίαν της Δ.Ε. και εγγράφονται εις τα διαχειριστικά βιβλία του εν λόγω Ι. Προσκυνήματος. β) Η καταμέτρησις των παγκαριών διενεργείται υπό της Δ.Ε. του Ιερού Προσκυνήματος και εκ του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου αυτού. γ) [...] 2. Η Δ.Ε. αποφασίζει δια τον τρόπον και το είδος της επενδύσεως ή της τοποθετήσεως των κεφαλαίων και προσόδων του Ιερού Προσκυνήματος και εκποιήσεως των τιμαλφών, ως και δια την αγοράν ή πώλησιν ή υποθήκευσιν ακινήτων, τα οποία προέρχονται εκ δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών ή καθολικού καταπιστεύματος. 3. Η Δ.Ε. αποδέχεται εξ ονόματος του Ιερού Προσκυνήματος πάσαν δωρεάν, κληρονομίαν ή κληροδοσίαν ή καθολικόν καταπίστευμα, προερχόμενον εκ διαφόρων δωρητών [...] 4. [...] 5. Η Δ.Ε. αποφασίζει και ενεργεί δια λογαριασμόν του Ιερού Προσκυνήματος τας απαραιτήτους κατά την κρίσιν της εκάστην φοράν προμηθείας δια τας ανάγκας των Ιερών Ναών του εν λόγω Ιερού Προσκυνήματος [...] Αποφασίζει περί του τρόπου διαθέσεως των πόρων, συμφώνως πάντοτε προς τας διατάξεις του παρόντος [...] 6. Η Δ.Ε. αποφασίζει περί του τρόπου διαθέσεως των πάσης φύσεως πόρων προς συντήρησιν του όλου κτιριακού συγκροτήματος του Ιερού Προσκυνήματος [...] 7. [...] 10. Η Δ.Ε. καταρτίζει τον ετήσιον Προϋπολογισμόν [...] και υποβάλλει τούτον προς έγκρισιν δια της Ιεράς Μητροπόλεως προς την Διαρκή Ιεράν Συνοδον. [...] 13. Η Δ.Ε. αποφασίζει δια παν θέμα προκύπτον και αφορών εις το ως άνω Ιερόν Προσκύνημα, έστω και αν δεν προβλέπεται σχετικώς δια του παρόντος Κανονισμού». Άρθρο 12 «[...] Πάσα διάταξις αντικειμένη εις τον παρόντα Κανονισμόν ουδεμίαν έχει ισχύν δια το Ιερόν Προσκύνημα. Δια παν μη προβλεπόμενον υπό του παρόντος περί της λειτουργίας του Ιερού Προσκυνήματος «Παναγία Μυρτιδιώτισσα» αποφασίζει η Διοικούσα Επιτροπή». Άρθρο 15 «Η θητεία του υφισταμένου Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Ε.Π.Κ.Α., αναφορικώς προς την διοίκησιν και διαχείρισιν των Ιερών Προσκυνημάτων, θεωρείται λήξασα με την δημοσίευσιν του παρόντος, εξακολουθεί όμως εκτελούν τα καθήκοντα αυτού έως του διορισμού της νέας Δ.Ε. υπό της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος». Άρθρο 16 «Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εις το επίσημον Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» της Εκκλησίας της Ελλάδος». Ανάλογες ρυθμίσεις περιλαμβάνει ο Κανονισμός 304/2018 για το Ιερό Προσκύνημα «Αγία Μόνη». Ειδικότερα, στον ανωτέρω Κανονισμό ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Άρθρο 1 «Το άχρι τούδε λειτουργούν Ιερόν Προσκύνημα “η Κοίμησις της Θεοτόκου”, το επονομαζόμενον “Αγία Μόνη”, το κείμενον επί της περιφερείας του τ. Δ. Ποταμού της νήσου Κυθήρων, καταστάν δε από πολλών ετών Προσκυνηματικόν Κέντρον ου μόνον δια πάντας τους κατοίκους της νήσου, αλλά και δια πάντας τους αποδήμους Κυθηρίους και τους επισκεπτόμενους την νήσον, καθίσταται δια του παρόντος Κανονισμού Ιερόν Προσκύνημα κατά τα άρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 και 59 παρ. 1 του ν. 590/1977 [...]], όπως αυτά έχουν τροποποιηθή (αρθρ. 68 παρ. 1 ν. 4235/2014), λειτουργούν πλέον ως εκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον του άρθρου 1 παρ. 4 και 59 παρ. 1 του ν. 590/1977 και η έδρα του νομικού προσώπου ορίζεται εις τα Κύθηρα [...]». Άρθρο 5 «Πόροι του Ιερού Προσκυνήματος: α) Αι εισπράξεις εκ του δίσκου και κυτίων. β) [...] δ) Αι υπέρ του Ιερού Προσκυνήματος δωρεαί, Κληρονομίαι, Κληροδοσίαι και λοιπαί εισφοραί των πιστών. ε) Πάσαι αι εκ της κινητής και ακινήτου περιουσίας του Ιερού Προσκυνήματος πρόσοδοι. στ) [...]».

10. Επειδή, η διάταξη της περ. α' της υποπαρ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014, με την οποία προστέθηκε τρίτο εδάφιο στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 590/1977 και ορίσθηκε ότι με Κανονισμό που εγκρίνεται με απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι κανόνες διαχειρισης της περιουσίας και των ιερών

προσκυνημάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 59 του ν. 590/1977, αναφέρεται στα ιερά προσκυνήματα, τα οποία καθίστανται εφεξής νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, με απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, καθώς και στα ιερά προσκυνήματα που είχαν αποκτήσει νομική προσωπικότητα ήδη πριν τον ν. 4235/2014, η δε διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας τους διεπόταν από τους κατ' ιδίαν Κανονισμούς τους (βλ. περ. β' της ίδιας ως άνω υποπαρ. 5). Συνεπώς, οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 δεν καταλαμβάνουν τα ιερά προσκυνήματα της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, της Αγίας Μόνης και του Αγίου Ιωάννου του “εν κρημνώ” (ο οποίος εξαρτάται από το ιερό προσκύνημα της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, βλ. ΠΕ 64/2003). Τούτο δε, διότι η διαχείριση της περιουσίας των εν λόγω προσκυνημάτων, ως διακοινοτικής των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων, είχε ανατεθεί στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 84 του ν. 1416/1984, ρυθμίστηκε, δε, περαιτέρω, με το π.δ. 272/1985, το οποίο εκδόθηκε κατ' επίκληση της εφάπαξ εξουσιοδότησης της παρ. 4 του ως άνω άρθρου 84, η οποία αναλώθηκε μετά την έκδοση του εν λόγω π.δ. (βλ. ΠΕ Ολ. 276/2003). Με τη δε διάταξη της περ. α' της υποπαρ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 δεν παρεσχέθη εξουσιοδότηση στη Διαρκή Ιερά Σύνοδο προς έκδοση Κανονισμών για τη ρύθμιση εξ αρχής των θεμάτων που είχαν ήδη ρυθμιστεί με το π.δ. 272/1985, πολλώ δε μάλλον, για την κατάργηση αυτού του τελευταίου. Επομένως, οι ως άνω Κανονισμοί 303, 304/2018, με τους οποίους καταργείται, κατ' ουσίαν, το προηγούμενο εφάπαξ εκδοθέν π.δ. 272/1985 και ρυθμίζονται εξ αρχής τα θέματα που είχαν ήδη ρυθμιστεί με αυτό αναφορικά με τη διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας των επίδικων ιερών προσκυνημάτων (διαχείριση της περιουσίας τους από Διοικούσα Επιτροπή, τα μέλη της οποίας διορίζονται με απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου), δεν ευρίσκουν έρεισμα στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 68 του ν. 4235/2014, κατ' επίκληση της οποίας εκδόθηκαν. Ως εκ τούτου, είναι ανίσχυροι και, συνεπώς, με την έκδοσή τους δεν επήλθε κατάργηση ούτε του π.δ. 272/1985 ούτε των προσβαλλόμενων διατάξεων του π.δ. 5/2017, με το οποίο, κατά τα κατωτέρω εκτιθέμενα, επήλθαν τροποποιήσεις σε διατάξεις του π.δ. 272/1985, με σκοπό την προσαρμογή τους στον ν. 3852/2010. Επομένως, η παρούσα δίκη διατηρεί το αντικείμενό της.

11. Επειδή, με τις προσβαλλόμενες διατάξεις του άρθρου μόνον του π.δ. 5/2017, που αναφέρθηκαν στη σκέψη 6, προσαρμόσθηκαν οι αντικατασταθείσες με αυτές διατάξεις του π.δ. 272/1985, όπως ίσχυαν, προς τις διατάξεις του ν. 3852/2010, με τον οποίο επήλθαν μεταβολές στη συγκρότηση της τοπικής αυτοδιοίκησης (πρώτου και δεύτερου βαθμού) και της αποκεντρωμένης διοίκησης, όπως αναφέρθηκε στην ίδια ως άνω σκέψη. Ειδικότερα, με τις προσβαλλόμενες διατάξεις επήλθαν, σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 283 παρ. 15 του ν. 3852/2010 (όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 44 του ν. 3979/2011 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παρ. 3 του ν. 4257/2014), επιμέρους τροποποιήσεις οργανωτικών διατάξεων του π.δ. 272/1985, όπως ίσχυαν, προς τον σκοπό της προσαρμογής τους στη νέα δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, που διαμορφώθηκε στις νήσους Κύθηρα και Αντικύθηρα, βάσει του ανωτέρω νόμου, χωρίς να μεταβάλλονται οι ουσιαστικές ρυθμίσεις του π.δ. 272/1985 και του ν. 1416/1984, επί των οποίων αυτές ερείδονται, ούτε να επεκτείνονται οι εξουσίες της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας. Συνεπώς, η ακύρωση των προσβαλλόμενων διατάξεων δεν θα είχε ως συνέπεια τη μη εφαρμογή των ουσιαστικών διατάξεων του π.δ. 272/1985, από τις οποίες βλάπτεται, κατά τους ισχυρισμούς της, η αιτούσα και, επομένως, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής. Κατόπιν τούτων, αβασίμως προβάλλεται από την αιτούσα ότι με τις προσβαλλόμενες διατάξεις αντικαταστάθηκαν πλήρως οι αρχικές ρυθμίσεις του π.δ. 272/1985, ρυθμίστηκε, δε, εξαρχής η

εγχώρια περιουσία Κυθήρων. Εξάλλου, η επανάληψη, με τις προσβαλλόμενες διατάξεις των παρ. 2 και 15 του άρθρου μόνου του π.δ. 5/2017, των ουσιαστικών ρυθμίσεων που περιέχονται στις διατάξεις των άρθρων 3 και 17 του π.δ. 272/1985, κατέστη αναγκαία για νομοτεχνικούς λόγους, ήτοι προκειμένου να είναι σαφής η ισχύουσα κανονιστική ρύθμιση κατόπιν της προσαρμογής της στις διατάξεις του ν. 3852/2010. Περαιτέρω, απορριπτέος είναι ο ισχυρισμός της αιτούσας, με τον οποίο προβάλλεται ότι με τις προσβαλλόμενες διατάξεις του π.δ. 5/2017 επέρχεται το πρώτον «μετάσταση» της κυριότητας της περιουσίας των επίδικων ιερών προσκυνημάτων στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας, στην οποία ανατίθεται η διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας αυτής, επιτρέπεται, δε, η «διανομή» της εν λόγω περιουσίας στον Δήμο Κυθήρων. Τούτο δε, διότι η διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας των επίδικων ιερών προσκυνημάτων δεν ανατέθηκε στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας με τις προσβαλλόμενες διατάξεις του π.δ. 5/2017, αλλά με τις διατάξεις του άρθρου 18 του π.δ. 272/1985, με τις οποίες επιφυλάσσεται, πάντως, η διάθεση των εσόδων των ιερών προσκυνημάτων, κατά προτεραιότητα, για τις ανάγκες αυτών (άρθρο 18 παρ. 6 του π.δ. 272/1985), περαιτέρω, δε, απεικονίζουν την ιστορική πραγματικότητα που ανάγεται στο Σύνταγμα της Ιονίου Πολιτείας του 1817, στο άρθρο 1 της Πράξης Ι' /14-26.5.1845 της Η' Γερουσίας, στα άρθρα 10 και 11 του ν. PN' /1866, στο άρθρο 1 του ν. 2355/1920 και στο άρθρο 15 του ν. 514/1943, καταλήγει, δε, στο άρθρο 84 του ν. 1416/1984 (βλ. ΠΕ 409/1985). Κατά τα λοιπά, ο ανωτέρω ισχυρισμός της αιτούσας είναι απορριπτέος, διότι με τη διάταξη της παρ. 15 του άρθρου μόνου του π.δ. 5/2017, με την οποία αντικαταστάθηκε το άρθρο 17 του π.δ. 272/1985, δεν προβλέπεται μεταβίβαση της περιουσίας των επίδικων προσκυνημάτων στην Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας και διανομή αυτής στον Δήμο, αλλά μεταβίβαση του συνόλου της εγχώριας περιουσίας (στην οποία περιλαμβάνεται και η περιουσία των ως άνω ιερών προσκυνημάτων) στον Δήμο Κυθήρων, ο οποίος θα αναλάβει τη διαχείριση και διοίκηση της περιουσίας των ιερών προσκυνημάτων. Η ειδικότερη, δε, πρόβλεψη στην ανωτέρω διάταξη περί «μεταβίβασης» του συνόλου της εγχώριας περιουσίας στον Δήμο Κυθήρων, συνιστά απλή προσαρμογή στον ν. 3852/2010 της διάταξης του άρθρου 17 του π.δ. 272/1985, όπως είχε τροποποιηθεί με το π.δ. 138/2004, με την οποία προβλεπόταν η «ολική διανομή» της εγχώριας περιουσίας στον Δήμο Κυθήρων και στην Κοινότητα Αντικυθήρων και η ανάθεση σε έναν εξ αυτών της διοίκησης και διαχείρισης της περιουσίας των προσκυνημάτων. Τούτο δε, διότι, μετά την κατάργηση της Κοινότητας Αντικυθήρων, με τον νόμο 3852/2010, και τη σύσταση με τον νόμο αυτόν ενιαίου Ο.Τ.Α. Δήμου Κυθήρων, δεν νοείται πλέον διανομή της ορισθείσας ως διακοινοτικής, με το άρθρο 84 παρ 1 του ν. 1416/1984, εγχώριας περιουσίας, αλλά μεταβίβαση αυτής στον Δήμο Κυθήρων, προδήλως υπό την έννοια ότι ο εν λόγω Δήμος θα αποκτήσει επ' αυτής το δικαίωμα διοίκησης και διαχείρισης.

12. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να γίνουν δεκτές οι παρεμβάσεις.

Διάταξα

Απορρίπτει την αίτηση.

Δέχεται τις παρεμβάσεις και

Επιβάλλει στην αιτούσα τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια

εξήντα (460) ευρώ και των παρεμβαινόντων, η οποία ανέρχεται σε εξακόσια σαράντα (640) ευρώ, για έκαστον εξ αυτών.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 16 Απριλίου 2024

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Διομήδης Κυριλλόπουλος Κωνσταντίνα Γκιώκα

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 10ης Οκτωβρίου 2024.

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Ο Γραμματέας

Διομήδης Κυριλλόπουλος Αντώνιος Γεωργακόπουλος

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του το ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

Αθήνα, ...

Ο Πρόεδρος του Γ' Τμήματος Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος